



SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2019-00450

Beslutsunderlag

DATUM: 2019-03-19
AVDELNING: Avdelningen för marknader

Inleverans av vinstmedel till staten 2019

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att årets inleverans av vinstmedel till staten om 3,8 miljarder kronor ska finansieras genom att öka Riksbankens penningpolitiska skuld.

Bakgrund

Varje år betalar Riksbanken ut vinstmedel till staten. Storleken på utdelningen beräknas som 80 procent av de fem senaste årens genomsnittliga utdelningsgrundande resultat. Vid beräkningen exkluderas valutakurs- och guldvärdeeffekter medan de priseffekter som redovisas på värderingskontot i balansräkningen inkluderas. För 2019 har utdelningen beräknats till 3,8 miljarder kronor. Se diagram 1 för en jämförelse med tidigare år.

Vinstutdelningen kan finansieras på ett av tre alternativa sätt:

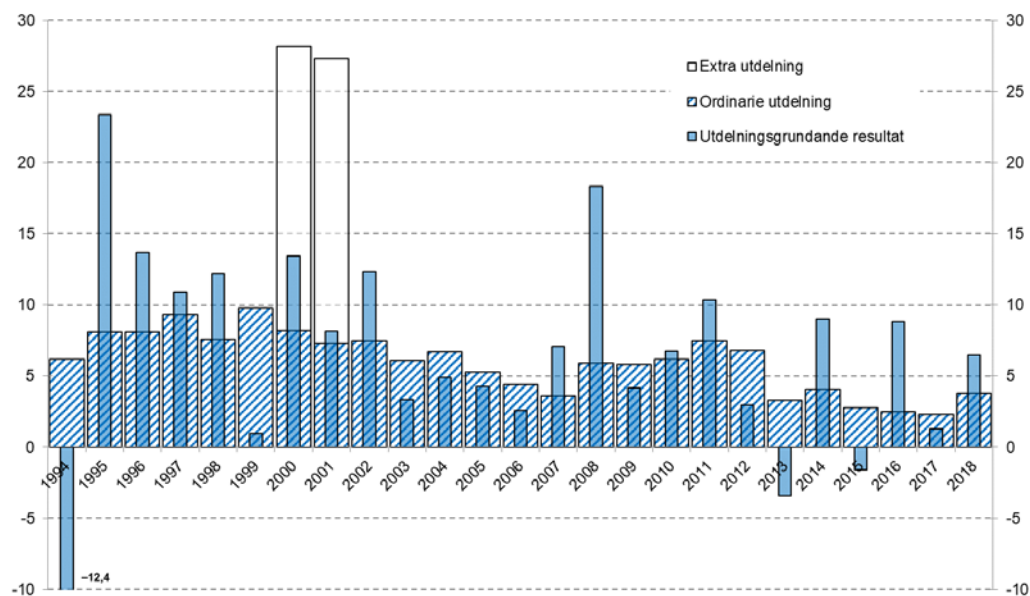
- Riksbanken säljer tillgångar i utländsk valuta och växlar till svenska kronor,
- Riksbanken säljer tillgångar i svenska kronor,
- Riksbanken ökar den penningpolitiska skulden.¹

Sedan 2008, då banksystemet gick från underskott till överskott, har vinstutdelningen finansierats genom växling från valutaservan vid två tillfällen – åren 2008 och 2014. Vid övriga tillfällen har den penningpolitiska skulden tillåtit öka.

Under 2018 ökade den penningpolitiska skulden med 38,2 miljarder kronor, från 418,5 till 456,7 miljarder kronor, huvudsakligen till följd av Riksbankens köp av svenska statsobligationer. Vinstutdelningen avseende räkenskapsåret 2017 bidrog med 2,3 miljarder kronor.

¹ Begreppet "penningpolitisk skuld" används som samlingsnamn för posterna "skulder i svenska kronor till kreditinstitut i Sverige relaterade till penningpolitiska transaktioner" respektive "emitterade skuldcertifikat" i Riksbankens balansräkning.

Diagram 1. Riksbankens utdelningsgrundande resultat och utdelning 1994–2018



Överväganden

Riksbanksfullmäktige beslutade den 15 februari 2019 om förslag till vinstdisposition för räkenskapsåret 2018. I enlighet med den beräknade vinstdispositionen innebär förslaget att Riksbanken under våren 2019 ska betala 3,8 miljarder kronor i utdelning till staten. Utdelningen kommer att minska Riksbankens eget kapital med motsvarande belopp. Eget kapital uppgick till 61,0 miljarder kronor den 31 januari 2019. Tabell 1 ger en aktuell sammanställning av Riksbankens balansräkning.

Tabell 1. Riksbankens balansräkning den 31 januari 2019, miljarder kronor

Tillgångar		Skulder och eget kapital	
Guld	48	Sedlar och mynt	59
Valutaresevä	469	Penningpolitisk skuld*	464
Fordringar på IMF	37	Valutalån	260
Värdepapper i SEK	396	Motpost till SDR tilldelat av IMF	28
Övriga tillgångar	9	Värderegleringskonton	77
		Eget kapital	61
		Övriga skulder	10
Summa	959	Summa	959

*Den penningpolitiska skulden utgörs av riksbankscertifikat, finjusterande transaktioner och Riksbankens stående inlåningsfacilitet. Källa: AVS/Ekonomienhetens Månadsbokslut januari 2019.

Inleveransen av vinstmedel till staten görs alltid genom att Riksbanken skuldför det aktuella beloppet på Riksbankens konto med Riksgälden i betalningssystemet RIX. Riksgälden för därefter över pengarna till en bank, vilket medför att banksystemets likviditetsöverskott som måste placeras i Riksbanken ökar med motsvarande belopp. Bankerna kan välja mellan att placera likviditetsöverskottet i riksbankscertifikat, Riksbankens finjusterande transaktioner eller inlåningsfacilitet hos Riksbanken, vilka tillsammans utgör Riksbankens penningpolitiska skuld. Om Riksbanken säljer av tillgångar i samband med inleveransen av vinstmedel till staten motverkas ökningen av den penningpolitiska skulden. Försäljningar av Riksbankens innehav i svensk eller utländsk valuta skulle dock komma i konflikt med Riksbankens övriga uppdrag.

Riksbanken har sedan i februari 2015 köpt stora mängder svenska statsobligationer i penningpolitiskt syfte, och återinvesterar sedan 2016 kupongbetalningar och förfall i den svenska statsobligationsportföljen. Dessa återinvesteringar fortsätter tills vidare. Att i detta läge sälja svenska statsobligationer skulle därför motverka syftet den penningpolitik som förs för närvarande. Riksbanken behöver hålla en valutareserv för att kunna ge likviditetsstöd i utländsk valuta, för att kunna sälja valuta i penning- och valutapolitiskt syfte samt för att möta internationella åtaganden, till exempel gentemot Internationella valutafonden (IMF). Att minska valutareserven för att finansiera vinstutdelningen skulle minska Riksbankens möjligheter att fullgöra dessa uppgifter. Således föreslår vi att direktionen beslutar att årets inleverans av vinstmedel till staten om 3,8 miljarder kronor ska finansieras genom att öka Riksbankens penningpolitiska skuld.

Kommunikation

Med undantag av vinstutbetalningen 2014 har Riksbanken under tidigare år inte kommunicerat något om hur vinstutbetalningen till staten finansieras.

För att öka transparensen börjar Riksbanken från och med i år att redovisa årligen hur vinstutdelningen finansieras i en nyhet.